

Yttrande

Dnr 509519
2022-09-27

Kommunstyrelsen/
Kommunfullmäktige

Mikael Svensson
Telefon 026-17 23 12
mikael.1.svensson@gavle.se

Yttrande – Över SOU 2022:31 Rätt och lätt - ett förbättrat regelverk för VAB

Beskrivning av ärendet

Gävle kommun har beretts möjlighet att yttra sig i ärendet och vill lämna följande yttrande.

Yttrande

Gävle kommun ser positivt på de föreslagna förändringarna i regelverket kring föräldraförsäkringens bestämmelser kring vård av barn. Idag finns hål i försäkringen gällande föräldrar där det finns ett behov för föräldern att avstå från förvärvsarbete för att vårda barn under en längre period än 120 dagar trots att barnet inte är svårt sjukt eller har ett tillstånd som kräver längre behandling och/eller sjukhusvård.

Vi delar utredningens uppfattning att den föreslagna utformningen av försäkringen ger större möjligheter för att motsvara föräldrarnas faktiska behov av att avstå från förvärvsarbete än vad dagens utformning av försäkringen ger. Det finns situationer då föräldrar för svårt sjuka barn eller för barn som har funktionsnedsättningar kan ha behov av ersättning under fler dagar och längre upp i åldrarna än vad som är möjligt idag. Utsatta föräldrar riskerar att stå utan tillräckligt skydd från försäkringen.

Det är viktigt att det är tydligt för vilka situationer som försäkringen kan ge ersättning och att den är förutsägbar. Det behövs tydliga avgränsningar för vilka situationer som täcks in och därför är det bra att rätten till ersättning fortfarande är kopplat till barnets sjukdom Och/eller funktionsnedsättning. För den allra övervägande delen av föräldrarna så är en begränsning till max 40 dagar per år utan krav på intyg istället för dagens 120 dagar alldeles tillräckligt vilket statistik som utredningen tagit fram visar. Istället görs försäkringen mer generös mot föräldrar som har barn med särskilda behov. Ersättning ges då för den tid som föräldrarna faktiskt behöver. Den förändringen innebär också att bestämmelserna om allvarligt sjukt barn kan tas bort då fler situationer kommer bli aktuella för ersättning.

Föreslagna förändringar i regelverket ska ge ersättning i fler specifika situationer som tidigare täcktes av rätten till kontaktdagar. Begreppet allvarlig sjukdom tas bort och ersättningen ska istället utgå från barnets behov vilket är bra. Det blir mindre fokus på barnets specifika tillstånd och mer fokus hamnar på barnets behov. Utredningens förslag kommer innebära att fler föräldrar i vissa situationer kommer kunna få ersättning vid exempelvis kurser som syftar till att lära sig vårda ett barn med sjukdom eller funktionsnedsättning.

Nuvarande försäkrings utformning innehåller fler dagar än vad den övervägande majoriteten av föräldrar behöver. Det är därför viktigt att den mer begränsade mängden dagar utan krav på intyg kompletteras med en ersättning ska kunna ges under längre perioder när det finns underlag som ger stöd för behovet att avstå från förvärvsarbete.

Utredningen lämnar förslag om att höja rätt till ersättning från försäkringen eller så länge barnet går i skola, dock längst till dagen då den unge fyller 21 år kommer innebära en stor förbättring för föräldrar till barn med svåra sjukdomar och omfattande behov. För en liten grupp föräldrar och barn är antalet dagar för litet i dagens försäkring. Det är också positivt möjligheten att överlåta ersättning när föräldern arbetar på annan kvarstår och till viss del utvidgas. Ersättning ska lämnas för samma åldrar och lika länge som för andra barn som inte har särskilda behov.

Gävle kommun anser att det är positivt att möjligheten till ersättning i form av tillfällig föräldrapenning även kan lämnas när föräldrar deltar i kurs som ges av socialtjänsten med samma syfte som kurs som ges av sjukvårdshuvudman. Det är inte möjligt med dagens utformning av försäkringen. Utredningen föreslår också att förälder ska kunna vara med sitt barn i skolan då det bedöms vara avgörande för att barnet ska kunna fullgöra sin skolplikt som ett led i en behandling vilket är ett bra sätt att fokusera på barnets behov.

Sammanfattningsvis tillstyrker Gävle kommun utredningens förslag då de bedöms bättre svara upp mot barnets behov och skapa en flexibilitet som inte finns i dagens försäkring samtidigt som grunden för vad försäkringen avser att täcka behålls. Att antalet dagar per år utan krav på intyg minskar bedöms i mycket marginell del påverka föräldrars behov och att resurserna allokeras mer mot barn i den lilla gruppen med större behov.

Beslutsunderlag

Remiss SOU 2022:31 Rätt och lätt – ett förbättrat regelverk för VAB
Tjänsteskrivelse
Förslag till kommunstyrelsens yttrande

Mikael Svensson
HR-Direktör
HR-avdelningen
Sektor styrning och stöd